

Діти з інвалідністю та онлайн-простір: пам'ятка для батьків

Інформаційну брошуру створено в допомогу батькам дітей з інвалідністю в рамках проєкту «Захист дітей в цифровому середовищі: реагування на місцевому та національному рівнях».

Пам'ятка надає практичні поради проактивного батьківства заради забезпечення безпеки дітей з інвалідністю в онлайн-середовищі.

Посольство
Великої Британії
в Україні

STOP
sexТИНГ

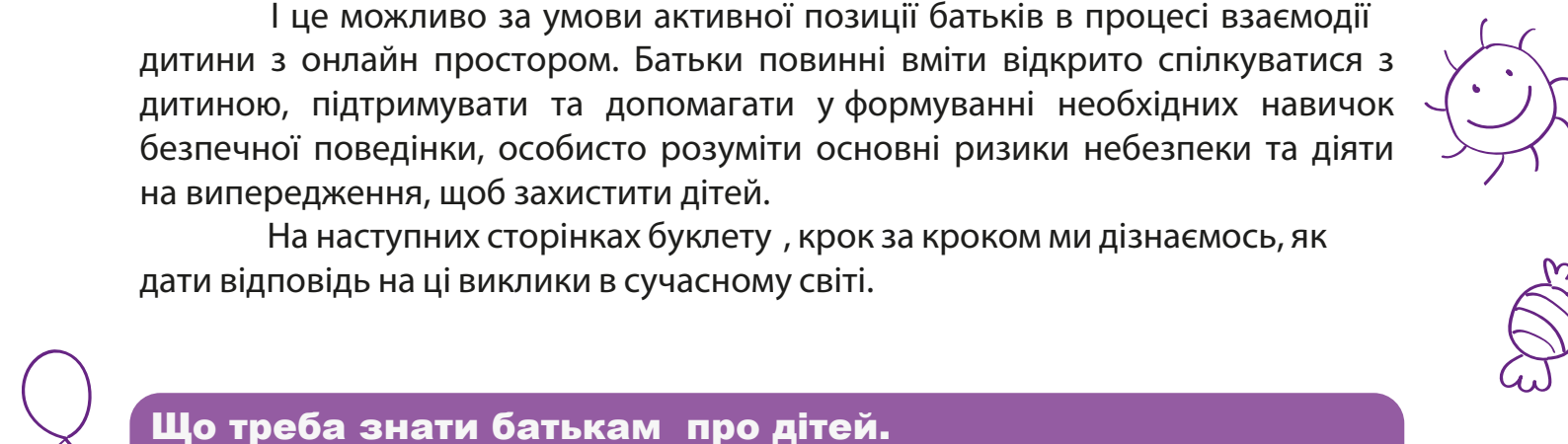
Онлайн простір є частиною нашого повсякденного життя, інноваційні технології настільки швидко заповнили наші домівки, що ми ледь встигаємо спостерігати за новинками, які з'являються майже щодня.

Завдяки онлайн середовищу кожен має можливість спілкуватись та вчитись, здобувати освіту, тим паче зараз, під час пандемії, й працювати, відстоювати активну громадську позицію, творчо розвиватись, відпочивати і навіть подорожувати. Але треба зауважити, що водночас зросли ризики небезпеки у цифровому світі.

Батьки, які виховують дітей з інвалідністю, стикаються з особливим подвійним викликом: з одного боку допомогти дитині опанувати цифрове середовище та отримати максимальну користь від його використання, а іншого захистити дитину від небезпек, які є зворотною стороною Інтернету.

І це можливо за умови активної позиції батьків в процесі взаємодії дитини з онлайн простором. Батьки повинні вміти відкрито спілкуватися з дитиною, підтримувати та допомагати у формуванні необхідних навичок безпечної поведінки, особисто розуміти основні ризики небезпеки та діяти на випередження, щоб захистити дітей.

На наступних сторінках буклету, крок за кроком ми дізнаємось, як дати відповідь на ці виклики в сучасному світі.

Що треба знати батькам про дітей. Причини вразливості та ризиків.

Згідно з останніми дослідженнями, діти з інвалідністю користуються інтернет мережами майже як і їх однолітки без інвалідності, але через особливості когнітивного, сенсорного або фізичного розвитку можуть бути більш вразливими до онлайн-небезпек. Отриманні дані показують, що з одного боку, такі діти схильні частіше потрапляти у ситуації кібербулінгу, онлайн-грумінгу й сексуальної експлуатації. З іншого, є діти з інвалідністю, які через певний вид порушень суттєво обмежені у використанні онлайн середовища в житті, у зв'язку з чим не мають можливості вчитися через власний досвід, розвивати навички протистояння шкідливому контенту або отримувати підтримку, яка б надала їм можливість безпечно використовувати інтернет простір.

Вразливість дітей з інвалідністю до онлайн ризиків залежить від характеру та особливостей порушення психофізичного розвитку, але треба зауважити і пам'ятати, що діти часто:

мають особливості процесу мислення: будь-яка діяльність відбувається без аналізу наслідків поведінки, попереднього обміркування й усвідомлення кінцевого результату;

мають недостатньо розвинене критичне мислення, через що не до кінця розрізняють належну і неприпустиму поведінку зі сторони інших;

постаять перед труднощами на вербальному рівні: їм важко розповісти про те, що з ними трапилось або відбувається не тільки батькам, а й друзям чи фахівцям;

мають особливості сенсорного розвитку та сприйняття інформації, через що не завжди можуть розпізнати і відокремити правдиву інформацію від неправдивої;

схильні уникати будь-якої взаємодії з онлайн середовищем через невпевненість в собі та страхи бути відкинутими;

мають конкретне мислення, яке обмежене життєвим досвідом, тому не завжди здатні оцінити небезпеку на ранньому етапі й попередити її.

мають недостатньо розвинену емоційну сферу, через що не завжди можуть правильно інтерпретувати емоції інших людей під час спілкування;

через довірливість і наївність схильні частіше довіряти незнайомцям, що може призвести до небезпеки сексуального насильства як онлайн, так і в реальному житті.

Діти з інвалідністю через особливості розвитку потребують більш пильної уваги та підтримки зі сторони батьків в питаннях захисту та формування безпечної поведінки в онлайн просторі.

Віртуальний світ - реальні загрози

Батькам треба усвідомити, що крім позитивних речей, про які поговоримо нижче, онлайн середовище може нести небезпеку і створювати багато загроз. І ця небезпека цілком реальна, але в віртуальному світі. Зазвичай батьки багато часу приділяють дітям, щоб навчити й захистити їх від загроз в повсякденному житті, але в той самий час випускають з поля зору життя дітей в інтернет-мережі.

Розгляньмо конкретні ризики, з якими можуть зіткнутися діти в онлайн просторі.

Кібербулінг - систематичне цькування та вчинення насильства за допомогою засобів електронної комунікації. Він може відбуватися в соціальних мережах, месенджерах, ігрових платформах та мобільних телефонах. Це неодноразова поведінка, спрямована на залякування, провокування гніву чи приниження тих, проти кого він спрямований.

Важливо пам'ятати, що кібербулінг можуть звершувати не тільки незнайомці, але й на жаль ті, кого знають діти.

Онлайн грумінг – налагодження довірливих стосунків дорослим або групою дорослих з дитиною в інтернет мережі з метою скоєння сексуального насильства над нею онлайн або в реальному житті.

Грумери приділяють багато часу, щоб побудувати довірливі стосунки з дитиною, дуже часто роблять це під чужим обліковим записом, наприклад, реєструються під виглядом підлітків. Зазвичай, грумери підтримують з дитиною спілкування на основі того, що подобається дитині: відповідають на її потреби - дарують подарунки, говорять компліменти, проводять час в онлайн-іграх, можуть надсилати кошти. Діти навіть можуть не здогадуватись з ким спілкуються по справжньому, або дитина знає що спілкується з дорослим і через це відчуває себе особливою, адже на неї звернули увагу.

Насильство може відбутись як онлайн (через спонукання дитини до сексуальної активності з використанням веб-камери або надсилання оголених частин тіла через фото або відео), так і в реальному житті (злочинець може влаштувати зустріч з дитиною з метою скоєння сексуального насильства та виготовлення фото та відео матеріалу).

Сексторшен - це налагодження довірливих стосунків з дитиною в онлайн просторі, з метою отримання інтимних фото чи відео із подальшим шантажем для отримання коштів чи іншої вигоди. Після того як дитина надіслала фото або відео інтимного характеру, через деякий час, вона починає отримувати погрози від злочинця, що ці матеріали будуть поширені. Шляхом залякування та шантажу від дитини вимагають зробити певну дію: надіслати гроші або надсилати ще більше інтимних фото чи відео.

Шкідливий контент

- матеріали (зображення, відео, аудіо, тексти), що містять: насильство і прояви жорстокості, навчають дій, які можуть призвести до нанесення травм і каліцтв собі та іншим, дії що спонукають до самогубства, порнографію, пропаганду наркотичних засобів або інших речовин, сцени смерті, азартні ігри. Це те, що може побачити дитина без власного бажання і волі.

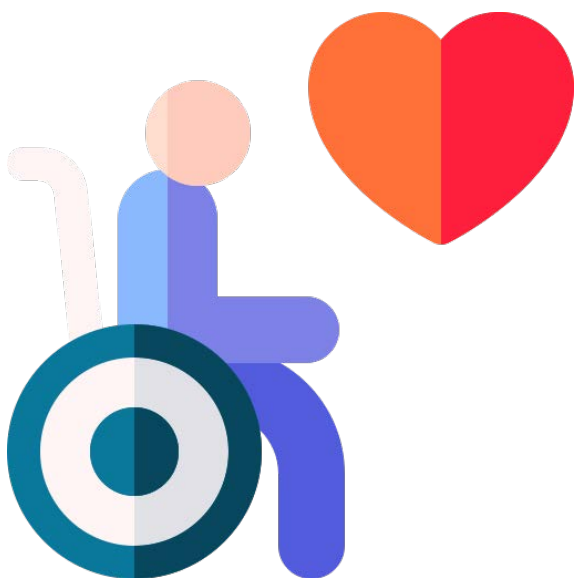
Необхідно розуміти, що такий контент може бути доволі травматичним для психіки дітей і мати довготривалі психологічні наслідки. Варто зауважити, що дітям з інвалідністю через не розвинену здатність відокремлювати реальні події від вигаданих і особливості сприйняття, такий контент може призвести до травматизації.

Шахрайство в мережі

- злочинці обирають різні шляхи, щоб отримати приватну інформацію від дітей та використати її у своїх цілях, отримати матеріальну вигоду, при цьому використовують неправдиву інформацію.

Усвідомлюємо наслідки.

Описані онлайн-ризики впливають на її психоемоційний та фізичний стан дитини, зачіпають кожну сферу життя. Через пережитий досвід, пов'язаний із насильством, в онлайн середовищі, у дітей підвищуються тривожність та страхи, може розвинути депресивний стан, втрачається довіра до себе і близьких. Внаслідок цього підвищується ізоляція і зростає внутрішня напруга, адже діти звинувачують себе в тому, що з ними сталося.

Щоб впоратись з травматичним стресом деякі діти завдають шкоди собі або намагаються покінчити життя самогубством через те, що не бачать шляхів до розв'язання проблем. Відсутність життєвого досвіду і ресурсів, низька стійкість до подолання труднощів може призвести до травматизації й мати довгострокові наслідки.

Наслідки є індивідуальними для кожної дитини. Але щоб убезпечити дітей, нам варто вміти правильно та вчасно з ними комунікувати.

Переваги для дітей та реалізація потреб в онлайн просторі

Крім ризиків, про які дізналися вище, інтернет простір є найважливішою частиною в житті дітей з інвалідністю, де вони можуть реалізувати своє право на отримання освіти, доступ до сфери здоров'я або сфери соціальних послуг, право на повноцінне соціальне життя. Безсумнівно онлайн середовище має безліч переваг і має бути неодмінною частиною життя дітей. Завдяки онлайн простору діти можуть відчувати себе більш впевненими серед однолітків, подолати бар'єри ізоляції, мати спілкування на рівних з вчителями або іншими фахівцями, та реалізувати свої потреби в прийнятті й відчувати себе більш самостійними.

Батькам не варто через власну необізнаність або категоричність забрати цей інструмент у дітей і позбавити їх можливості бути на рівних зі своїми однолітками або опанувати в майбутньому онлайн професію, отримувати безліч корисної інформації, мати доступ до музики, фільмів, приєднатися до груп по інтересах, подорожувати світом через інтернет без обмежень або розвинути свій творчий потенціал.

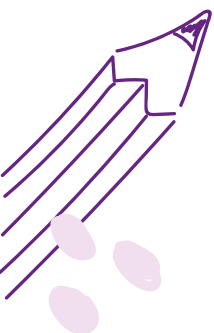
Необхідно знайти методи познайомити дітей у безпечний спосіб з онлайн простором, адже за допомогою цифрових технологій:

- освітній процес стає цікавішим та захопливим і як результат більш ефективним, адже коли залучені всі органи чуттів інформація легше сприймається і запам'ятовується.
- зміст програми може бути адаптований під індивідуальні потреби та особливості розвитку дитини;
- дитина вчиться самостійно знаходити інформацію, працювати з різноманітними платформами та мати доступ до будь-яких ресурсів, досліджувати те, що цікаво;
- діти мають доступ до спеціалізованих програм для розвитку компенсаторних можливостей. Наприклад, програма "Живий звук" для дітей з функціональними обмеженнями слухо-мовленнєвого характеру.
- діти можуть розвивати навички спілкування через різноманітні соціальні мережі, та підтримувати дружні стосунки поза школою або домівкою, подолати ізольованість стати частиною групи;
- можна завжди мати підтримку близьких людей, друзів;
- творчо розвиватися та реалізувати свій потенціал через інтернет мережі;
- сформувати необхідні навички для ефективного навчання та здобуття професій;
- мати можливість грати та весело проводити вільний час через різноманітні розважальні та пізнавальні сайти;

отримати безліч тем для обговорення з батьками, вчителями, друзями;

Цифрове середовище надає дітям можливість стати більш незалежними та самостійними.

Час збалансованих рішень

Враховуючи переваги онлайн простору в житті дітей та ймовірні ризики, на які вони можуть наражатися, важливо переглянути своє ставлення до взаємодії дітей з онлайн середовищем. І в процесі спілкування з дітьми приймати рішення, які будуть збалансованими та послідовними. Такі рішення передбачають, що батьки припиняють кидатись з крайнощів в крайнощі: від абсолютної заборони користуватися гаджетами та інтернетом, до повної безконтрольності дій дитини онлайн.

Баланс полягає в тому, що батьки встановлюють чіткі правила поведінки дитини в інтернет-мережі з однієї сторони й водночас всіляко підтримують її на шляху опанування онлайн середовищем.

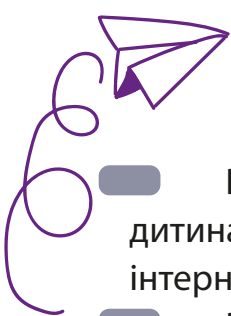
Діємо як проактивні батьки. Створюємо безпечний онлайн простір.

Проактивне батьківство передбачає, що батьки беруть на себе відповідальність і діють на упередження проблем, які можуть виникнути в інтернет-мережі, та на упередження нездорової поведінки зі сторони дитини онлайн. Тобто відходять від реактивного батьківства, коли тільки реагують на проблеми які виникли в житті дитини.

Проактивне батьківство допомагає дитині розвинути необхідні навички заздалегідь, щоб в момент виникнення небезпеки дитина вже знала, що потрібно робити.

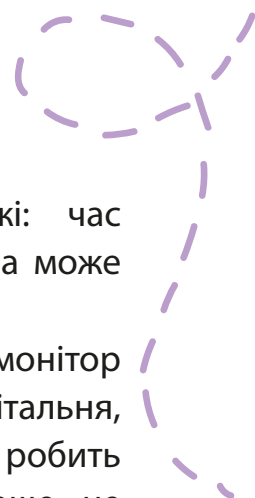
Практичні інструменти для створення безпечного онлайн середовища:

- Станьте прикладом для дитини у використанні інтернет мереж та гаджетів. Розвивайте свою онлайн обізнаність, діліться з дитиною, що цікавого ви дізналися, демонструйте свої навички роботи з онлайн простором та чим він може бути корисним. Адже дитина наслідує приклад батьків і важливо, щоб наші слова не розбігались з нашими діями.
- Будуйте дружні стосунки з дитиною щодня. Проводьте особистий час з дитиною, встановлюйте зоровий контакт, щиро цікавтесь її думками та почуттями, разом грайте й обговорюйте, що відбувалося протягом дня. Запитуйте що нового дитина дізналась або чого навчилась в онлайн середовищі. Емоційний контакт допоможе дитині довіряти вам і в разі небезпеки або неприємної ситуації звернутися до вас за допомогою.
- Станьте другом дитини в соціальних мережах, таким чином ви можете підтримувати зв'язок з дитиною та бачити, що відбувається на її сторінці.
- Говоріть з дитиною про ризики та небезпеку в інтернет просторі, з якими вона може стикнутися, крім того, надайте конкретні інструкції що потрібно робити в разі виникнення небезпеки. Не треба залякувати дитину, але спробуйте донести важливу інформацію доступною мовою, згідно з віком та особливостям психофізичного розвитку. Уникайте незрозумілих слів та термінології. Ви як ніхто інший знаєте дитину. Важливо творчо підійти до цього питання, адже діти краще сприймають та запам'ятовують інформацію коли ми залучаємо всі органи чуттів. Наприклад, через аудіо та відео казки, розповіді, малюнки, розігрування сценаріїв, через програвання з використанням іграшок тощо.
- Дбайте про психічне та фізичне здоров'я дитини. Більшість дітей не мають достатній рівень саморегуляції тому, коли вони потрапляють в онлайн простір втрачають реальність з часом. Важливо пильнувати, щоб дитина не втратила живе спілкування і соціальні навички. Тому домовляйтесь про час використання інтернету, складайте разом графік зміни діяльності з активними перервами. Якщо вас немає поруч поставте нагадування на годиннику або через мобільні додатки, таким чином дитина може навчатися саморегуляції.
- Створюйте позитивний досвід в реальному житті. Наповнюйте життя дитини цікавими подіями та позитивним досвідом, направляйте розвиток дитини в потрібне русло.
- Мотивуйте дитину цікавими сайтами для розважання, розвитку та навчання, адже цифрове середовище це скарбничка ресурсів та можливостей. Для цього можливо використовувати дитячі версії програми такі як, наприклад, YouTube Kids, Google Kids Space.

- Встановіть батьківський контроль на пристроях, якими користується дитина, таким чином ви можете відстежувати скільки часу дитина провела в інтернет мережі, які сайти відвідувала, що робила протягом дня.
- Встановіть антивіруси на пристрої, якими користується дитина, це допоможе захистити дитину від неналежного контенту.
- Допоможіть дитині налаштувати приватність облікового запису.
- Встановіть правила безпечної поведінки в онлайн просторі для всієї родини. Напишіть ці правила та надрукуйте, помістіть їх на видному місці як нагадування. Періодично проговорюйте їх з дітьми. Хваліть дитину за дотримання правил. Але пам'ятайте, що діти краще навчаються не через слова, а через моторну пам'ять. Це повторення одних і тих самих дій на фізичному рівні доти, поки вони не дійдуть до автоматизму

Основні правила безпеки в онлайн просторі

- встановіть чіткі межі щодо використання інтернет мережі: час знаходження онлайн та сайти, які може відвідувати дитина. Що дитина може робити в онлайн середовищі, а що робити неприпустимо.
- визначте зони де можна використовувати пристрої, краще щоб монітор знаходився в загальній зоні, де ви проводите більше часу. Наприклад вітальня, монітор повинен бути розгорнутий таким чином, щоб ви бачили що робить дитина. В таких зонах як ванна кімната або туалет гаджети краще не використовувати.
- поговоріть з дитиною, якою інформацією не можна ділитися без дозволу батьків: не говорити справжнє ім'я та прізвище; не вказувати адресу проживання та навчання; не повідомляти про відсутність батьків вдома; не надавати паролі з облікових записів; не надавати інформацію щодо банківських рахунків; не надавати номер телефона.
- навчіть відключати геолокацію на пристроях, які підключені до інтернет-мережі.
- зробіть покроковий інструктаж для дитини: що вона має робити якщо отримала погрози, пропозиції інтимного характеру, побачила контент який шокує.
- навчіть питати дозволу, якщо будь-хто просить надсилати та викладати свої фотографії, відео для розміщення в соціальних мережах.
- навчіть блокувати повідомлення сумнівного характеру.

Діючи проактивно, батьки зуміють не тільки уберегти дітей від ризиків небезпеки в онлайн просторі, але й стануть для них підтримкою на шляху створення безпечного онлайн середовища, в якому діти зможуть всебічно розвиватися та відчувати себе комфортно та впевнено.

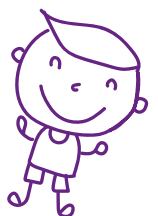
Як правильно здійснювати корекцію, якщо дитина порушила правила?

Якщо дитина порушила одне зі встановлених правил: не панікуйте, а корегуйте небажану поведінку. Від батьків необхідне терпіння та послідовність, адже корекція це процес, а не одноразова дія.

Під час корекції важливо дотримуватись наступних принципів:

- зберігайте емоційний зв'язок з дитиною (залишатися дружнім). Тон голосу, слова, погляд, поза тіла не повинні нести загрози для дитини;
- втручайтесь якомога швидше: не відкладайте корекцію поведінки або дій на довгий час, адже дитина через короткий час вже не буде пам'ятати про те, що трапилось;
- нагадайте дитині про вашу домовленість та встановлені правила, розкажіть конкретно що дитина зробила неправильно, поясніть наслідки таких вчинків. Розпитайте, чи зрозуміла дитина про що ви їй говорите? Поверніть дитину до виконання правил.
- відокремте особистість дитини від її вчинків. Намагайтесь не вішати ярлики: ти неслухняний, ти завжди так робиш, натомість – ти у мене чудовий, але те, що ти зробив це непослух.
- дозвольте дитині зробити або переробити вчинок, якщо це можливо, але правильно. Наприклад, спробуємо ще раз; коли я попрошу тебе, вимкни, будь ласка, монітор.
- корекція повинна бути логічною щодо поведінки або дій дитини. Наприклад, якщо дитина перевищила ліміт встановленого часу на дві години, ви можете на наступний день обмежити її в часі саме на дві години. Нелогічно буде заборонити взагалі користуватися інтернетом, або заборонити все відразу: телевізор, спілкування тощо.
- якщо ви бачите, що дитині важко регулювати використання гаджетів особливо після відходу до сну, знайдіть місце де пристрій буде знаходитись в недосяжності для дитини.
- під час корекції не відправляйте дитину в свою кімнату, краще щоб дитина мала можливість знаходитись поруч з вами, таким чином емоційний зв'язок зберігається.
- після корекції завжди повертайтеся до гарного настрою та взаємодії.

Інструменти корекції допоможуть зберегти гарні взаємовідносини з дитиною та повернути її поведінку в правильне річище.

Індикатори, які допоможуть зрозуміти, що дитина в небезпеці.

Батькам важливо бути співналаштованими на дитину, розуміти що відбувається з нею на емоційному рівні, вміти помічати зміни в поведінці та повсякденному житті. Запитувати себе: про що думає моя дитина, які емоції її наповнюють, що з нею відбувається?

Дітям з інвалідністю важко проявляти емоції, висловлювати свої думки, хвилювання, ділитися страхами, але якщо дитина не говорить про проблеми, це не означає, що їх не існує.

Наступні ознаки допоможуть зрозуміти, що дитина потрапила в небезпеку і потребує допомоги:

На фізичному рівні:

- втрата апетиту та ваги;
- порушення сну та нічні кошмари;
- біль в м'язах, почервоніння та сухість очей;
- стан ступору, зависання, розширені зіниці;
- збільшення часу проведення в онлайн просторі;
- відсутність в школі, на онлайн заняттях;
- зменшення активності в реальному житті;
- постійно щось приховує.

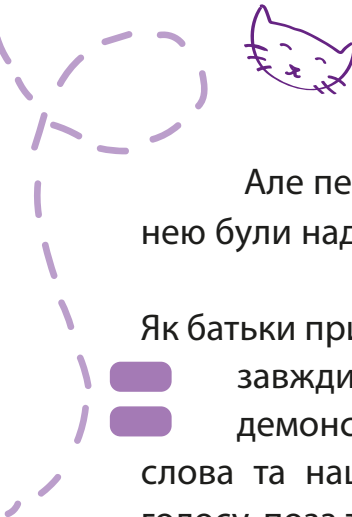
На психологічному рівні:

- підвищена тривожність та загальний стан знервованості;
- перепади настрою: від збудження до повної апатії;
- прояв агресії до себе та оточуючих;
- істерики;
- втрата цікавості до спілкування та життя в реальному часі;
- зниження психічних процесів – пам'яті, концентрації уваги, сприйняття інформації, процесів мислення.

Алгоритм дій при виявлених ризиках небезпеки

Якщо батьки помітили ознаки негативних змін на фізичному та психологічному рівнях в житті дитини, то варто взяти ситуацію під свій контроль і розібратись, в якій саме допомозі має потребу дитина і особисто вони.

Але перш за все треба пам'ятати, що дитина має потребу щоб поруч з нею були надійні дорослі, яким вона може довіряти.

Як батьки прикладіть зусилля, щоб:

- завжди бути на стороні дитини, незалежно від того що трапилось;
- демонструвати дружелюбність та емпатію вербально і невербально: через слова та наше тіло (зоровий контакт, безпечний дотик, врівноважений тон голосу, поза тіла що не несе загрози);
- створити безпечне середовище для дитини на емоційному та фізичному рівнях. Запропонувати воду або перекус, запитати що я можу зробити для тебе, щоб ти відчував себе в безпеці;
- спокійно поговорити з дитиною про те, що трапилось або відбувається в її житті. Важливо під час розмови не звинувачувати дитину, не стати для неї джерелом страху через крик, погрози, фізичне покарання. Адже якщо дитина відчуває страх, вона закривається і не може повідомити вам що трапилось і прийняти допомогу;
- знаходитись поруч з дитиною як фізично, так і емоційно до розв'язання проблеми;
- відображати емоції дитини: я розумію що тобі страшно, мабуть, ти хвилюєшся, але дякую, що ти наважився розповісти правду;
- якщо дитина потребує заспокоїливого втручання, запитайте її: чим я можу тобі допомогти, щоб тобі стало легше? Важливо запропонувати варіанти за допомогою яких дитина може заспокоїтись, а не просто говорити: заспокойся, припини ревіти тощо. Наприклад, ти хочеш випити м'ятний час або, щоб я обійняла тебе.
- відокремлювати особистість дитини від поведінки. Наприклад, я люблю тебе, але те що ти зробив було не дуже правильним;
- спробувати розібратися в ситуації і при можливості провести дитину через алгоритм правильних дій, якщо це стосується цифрових пристроїв та інтернет мережі. Таким чином, на рівні моторної пам'яті дитина буде знати як поступати правильно наступний раз.

В разі усвідомлення, що дитина потрапила в зону ризику і опинилась в небезпеці через будь-який вид злочину: кібербулінг, онлайн-грумінг, шахрайство в мережі, сексторшен або інше, необхідно обов'язково звертатися до фахівців за допомогою. Адже впоратись самотійно буде дуже важко, професійна допомога та підтримка в такому разі буде необхідна не тільки для дитини, а й особисто для батьків.

В разі звернення до фахівців:

- підтримуйте дитину під час її співпраці з фахівцями. Потрібно знаходитись поруч як емоційно так і фізично, дитина як ніколи потребує вашої допомоги;
- хваліть дитину за зусилля які вона докладає;
- завжди ставайте на сторону дитини, не дозволяйте іншим звинувачувати або соромити її;
- не спішіть видаляти будь-які докази з пристроїв, якими користувалася дитина (фото та відео, переписки, шкідливий контент). Дозвольте фахівцям працювати та зібрати належні докази;
- не соромтесь звертатись за допомогою для себе, адже події через які проходить дитина, можуть травмувати нас особисто.

Ви можете звернутись за допомогою

Урядова консультаційна лінія з питань безпеки дітей в Інтернеті – набрати 1545, далі обрати "3". Працює 24/7. Дзвінки безкоштовні.

Чат-бот проєкта #stop_sextingна сайті <https://stop-sexting.in.ua/chatbot/> або у телеграмі @StopSextingBot

Отримання дітьми психологічної консультації:

Національна дитяча гаряча лінія – безкоштовно подзвонити за номером 116 111 (з понеділка по п'ятницю, з 12:00 до 20:00)

Організація Teenenergizer – консультації за принципом "рівний-рівному" або з психологом безкоштовно і конфіденційно - teenenergizer.org/consultations

Видалення контенту із зображенням сексуального насильства над дитиною: <https://stop-sexting.in.ua/send/>

Онлайн звернення до кіберполіції: <https://ticket.cyberpolice.gov>

Маєте зворотний зв'язок щодо буклету? Напишіть нам.

Автор: Анна Богданова

© #stop_sexтинг, листопад 2021

Всі права застережено.

При передруці матеріалів брошури, в тому числі їх фрагментів, посилання на авторів та <https://stop-sexting.in.ua/> є обов'язковим

Видання цього посібника стало можливим завдяки фінансовій підтримці Уряду Великої Британії в рамках проєкту «Захист дітей в цифровому середовищі: реагування на місцевому та національному рівнях», який виконує команда #stop_sexтинг. Погляди, висловлені в цій публікації, належать авторам і можуть не збігатися з офіційною позицією Уряду Великої Британії.

Список джерел

Довідник "Створюємо онлайн-простір разом з дітьми", #stop_sexтинг, 2020.

Інклюзивний цифровий досвід: реальність і потреби. Результат дослідження проєкту Волошки

Learning Disabilities, Autism and Internet Safety. A guide for parents

Online safety for young people with intellectual disabilities

"Two clicks forward and one click back". Report on children with disabilities

"Путь к сердцу ребенка" Кэрин Б.Первис, Дэвид Р.Кросс и Вэнди Лионс Саншайн

Про #stop_sexтинг

Інформаційно-освітня кампанія #stop_sexтинг створена у 2018 році з метою захисту українських дітей від сексуального насильства в Інтернеті.

Дізнайся більше про #stop_sexтинг на сайті stop-sexting.in.ua/ та долучайтесь до наших соціальних мереж:

Facebook, Instagram, Чат-бот, YouTube, TikTok